

بررسی میزان شناخت رزمندگان سپاه بیت المقدس کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم

حسین رجبی^۱

محمد مهدی جعفری نور^۲

تاریخ دریافت: ۹۵/۵/۲۵

تاریخ پذیرش: ۹۵/۶/۲۰

چکیده

نحوه عملکرد و کیفیت هر یگان رزمی که اصطلاحاً به آن توان رزم گفته می‌شود، به عوامل مختلفی وابسته است و به فراخور شرایط، افزایش و کاهش می‌یابد. در این پژوهش تلاش شده تا تأثیر شناخت از دشمن پیش رو، بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم و به ویژه دو عامل مهم روحیه و انگیزه مورد مطالعه قرار گیرد. به این منظور با رجوع به نظرات خبرگان که مشتمل بر ۵۰ نفر از فرماندهان و مدیران سطوح مختلف عملیاتی در سپاه کردستان بودند، میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده سپاه بیت المقدس از گروهک‌های کردی و تأثیر این شناخت بر روحیه و انگیزه این رزمندگان مورد بررسی قرار گرفت. نظرات ارائه شده در قالب پرسشنامه‌ای بالغ بر ۷۲ سؤال در سه بخش جمع آوری گردید و با استفاده از نرم افزار SPSS، تجزیه و تحلیل آماری از آن به عمل آمد. یافته‌های پژوهش حاکی از این است که سطح شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده سپاه بیت المقدس از گروهک‌های کردی در حد متوسط بوده و شناخت از گروهک‌های کردی (گروهک کومه له، دمکرات و پژاک) به شدت بر روحیه و انگیزه آنها تأثیرگذار است. **کلید واژه‌ها:** توان رزم، گروهک‌های کردی، سپاه بیت المقدس، گردان پیاده، روحیه، انگیزه.

۱. کارشناسی ارشد مدیریت امور دفاعی؛

۲. کارشناسی ارشد مطالعات دفاعی راهبردی.

مقدمه

همزمان با پیروزی انقلاب اسلامی، گروهک‌های مسلح کردی با هدایت و حمایت قدرت‌های خارجی و با هدف تسلط بر فضای سرزمینی و دردست گرفتن قدرت در منطقه کردستان و ضربه زدن به نظام نوپای جمهوری اسلامی به وجود آمدند و فعالیت خود را در ابعاد مختلف سیاسی، نظامی و فرهنگی به طور گسترده ادامه دادند. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از همان ابتدا به مقابله با آنان پرداخت و با بسیج مردم بومی منطقه و اعزام نیروهای مردمی از سایر نقاط کشور سرتاسر مناطق شمالغرب را از آنان بازپس گرفت و امنیت را به این مناطق بازگرداند. مهم‌ترین عامل در برخورد با گروهک‌های کردی در اختیار داشتن رزمندگان با ایمان، شجاع و با روحیه بود که با شناخت کافی از دشمن و با انگیزه انقلابی سختی‌های جنگ چریکی و نبرد در کوهستان را به جان می‌خریدند و در تمام صحنه‌ها حضور فعالانه‌ای داشتند.

امروزه نیز که گروهک‌های قدیمی کردی و در کنارشان گروهک‌های نوظهور همانند پ.ک.ک^۱ و پژاک^۲ همچنان در منطقه ناامنی ایجاد می‌کنند، وجود رزمندگان با انگیزه و با روحیه برای مقابله با آنان بسیار حیاتی است. بنابراین فرماندهان و مسئولین سپاه باید همواره ارتقای روحیه رزمی و انگیزه پرسنل سپاه را در اولویت‌های اصلی کار در منطقه کردستان قرار دهند. در این میان رزمندگان گردان‌های پیاده به عنوان نوک پیکان قدرت سپاه در منطقه بیش از سایر پرسنل نیازمند ارتقاء روحی و روانی هستند.

بیان مسأله

عوامل غیرفیزیکی توان رزم و به‌ویژه دو عامل روحیه و انگیزه نقش تأثیرگذاری بر کیفیت عملکرد نیروهای نظامی دارند و در ضمن خود نیز از عوامل دیگری تأثیر می‌پذیرند. یکی از این عوامل شناخت از دشمن و آگاهی از مبانی فکری، اعتقادی، سیاسی، ساختار نظامی و تاکتیک‌های دشمن می‌باشد که باعث شکل‌گیری و جهت‌دهی به عوامل غیرفیزیکی توان رزم و بالاخص دو عامل انگیزه و روحیه می‌باشد. نگارنده به واسطه تجربه طولانی کار و زندگی در منطقه کردستان و

1 P.k.k
2 pjak

ارتباط مستمر با رزمندگان سپاه بیت المقدس همواره شاهد آن بوده ام که آنان از گروهک‌های کردی به عنوان دشمن رودررو و پیاده نظام منطقه‌ای استکبار جهانی، شناخت و آگاهی اندکی دارند و از آنجایی که منطقه کردستان از دیرباز مورد حمله وسیع فرهنگی و تبلیغی گروهک‌ها قرار داشته و ماهیت واقعی آنان با تاکتیک‌های مؤثر عملیات روانی پوشانده می‌شود، متأسفانه این عدم شناخت می‌تواند باعث کاهش و تضعیف روحیه و انگیزه رزمندگان گردد و بعضاً آنان را با فقدان توجیه منطقی دلیل رزم مواجه سازد.

اهداف پژوهش

هدف اصلی

اثبات تأثیر مستقیم شناخت از گروهک‌های کردی بر روحیه و انگیزه رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان.

اهداف فرعی

- الف - ارزیابی میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی؛
- ب - مطالعه تأثیر شناخت از گروهک‌های کردی بر انگیزه رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان؛
- ج - مطالعه تأثیر شناخت از گروهک‌های کردی بر روحیه رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان.

پرسش‌های پژوهش

پرسش اصلی:

شناخت از گروهک‌های کردی چه تأثیری بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم گردان‌های پیاده کردستان دارد؟

پرسش‌های فرعی:

- الف - میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی چه اندازه است؟
- ب - شناخت از گروهک‌های کردی چه تأثیری بر انگیزه رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان

دارد؟

ج - شناخت از گروهک‌های کردی چه تأثیری بر روحیه رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان

دارد؟

نوع این تحقیق کاربردی است. روش تحقیق، توصیفی-تحلیلی (پیمایشی) بوده و اطلاعات لازم به روش کتابخانه‌ای گردآوری گردیده و برای اجرای پژوهش از توزیع پرسشنامه و کار آماری استفاده شده است.

۴- ادبیات و مبانی نظری تحقیق

۴-۱: توان رزم

توان رزمی مجموعه عوامل فیزیکی و غیر فیزیکی موجود با کارآئی لازم بوده که ترکیب و تلفیق مناسب و کاربرد صحیح آنها در انجام موفقیت مؤثر می‌باشد. (جزوه درسی، ۱۳۷۲: ۱۱)

توان رزم به سه بخش عوامل فیزیکی، عوامل غیر فیزیکی و عوامل برتری ساز تقسیم می‌شود:

الف: عوامل فیزیکی:

عواملی هستند که وجود مادی داشته و می‌توان آنها را شمارش نمود، کمیت، کیفیت و کارآئی آنها در اجرای مأموریت نقش اساسی دارند و شامل عوامل زیر می‌باشند:

۱- **یگان‌های مانوری (یگانهای رزمی):** یگان‌هایی هستند که قادرند مستقیماً در رزم با دشمن درگیر شوند. این یگان‌ها عامل اصلی توان رزمی بوده و شامل یگان‌های پیاده، مکانیزه، زرهی و سوار رزمی می‌باشند.

۲- **یگان‌های پشتیبانی رزمی:** یگان‌هایی هستند که یگان‌های مانوری را در هنگام رزم پشتیبانی نموده و موفقیت یگان‌های مانوری به میزان زیادی به پشتیبانی آنها بستگی دارد و شامل یگان‌های توپخانه، مهندسی، هوانیرو، ش.م.ه، مخابرات و... می‌باشند.

۳- **یگان‌های پشتیبانی خدمات رزمی:** یگان‌هایی هستند که پشتیبانی خدمات (اداری و لجستیکی) را برای یگان‌های مانوری و پشتیبانی رزمی فراهم می‌نمایند و شامل یگان‌های بهداری، تدارکات (آمد)، نگهداری و... می‌باشند.

ب: عوامل غیر فیزیکی:

عواملی هستند که وجود مادی ندارند و امکان سنجش دقیق آنها مسیر نیست؛ بلکه می‌توان میزان نسبی هر یک از آنها را تعیین نمود. این عوامل علاوه بر بالا بردن توان رزمی، کاربرد عوامل فیزیکی را بطور قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌دهند و در اجرای موفقیت آمیز مأموریت نیز نقش عمده‌ای دارند. در مقایسه توان رزمی نسبی طرفین، عوامل غیر فیزیکی می‌توانند در جبران کمبودهای عوامل فیزیکی مؤثر باشند. اهم این عوامل بشرح زیر می‌باشد:

۱- ایمان؛

۲- انگیزه.

انگیزه عامل محرکی است که افراد را در انجام وظیفه و مأموریت تشویق و ترغیب نموده و توان رزمی را افزایش می‌دهد، انگیزه ممکن است معنوی، مادی یا ملی باشد، اما بُعد معنوی آن اثرات تعیین کننده‌ای داشته و بایستی در جهت ایجاد و تقویت آن در افراد تلاش نمود.

۳- روحیه:

مجموعه عواملی روانی است که در افراد تجلی نموده و موجب علاقه مندی آنان به اجرای وظائف محوله می‌شود و تحت تأثیر عوامل گوناگون متغیر و ناپایدار بوده و نوسانات آن در اجرای مأموریت سهم بسزائی دارد. به طوری که روحیه بالا سبب می‌شود که افراد کمبودها و شدائد را در جنگ با ایثار و گذشت تحمل نموده و تمامی تلاش‌های خود را در جهت مأموریت به کار گیرند. عواملی که سبب تقویت روحیه می‌گردند عبارتند از:

تقویت ایمان، انگیزه، فرماندهی، رهبری، آموزش، اطلاعات، امور اداری و پشتیبانی، در اختیار داشتن تجهیزات مدرن، جلوگیری از شایعات نامناسب و توجیه سیاسی و اجتماعی و ..

۴- انضباط؛

۵- رهبری نظامی؛

۶- آموزش؛

۷- تجربه؛

۸- آداب و سنن و تعصبات ملی و قومی؛

۹- حمیت قسمتی.

ج- عوامل برتری ساز:

آن دسته عواملی هستند که در شرایط برابر باعث برتری یکی از طرفین جنگ می‌شوند و عبارتند از:

جغرافیا، آب و هوا، عملیات روانی، جنگ الکترونیک، ... (جزوه درسی توان رزم، ۱۳۷۲: ۱۷)

۲-۴: سپاه بیت المقدس کردستان

در استان کردستان لشکر عملیاتی ۲۲ بیت المقدس تابعه نیروی زمینی سپاه و منطقه مقاومت بسیج کردستان تابعه نیروی مقاومت بسیج حضور داشتند، این دو یگان باهم ادغام شده و سپاه استانی بیت المقدس را شکل دادند. سپاه بیت المقدس متناسب با گسترش رده‌های مقاومت و زمینی خود، سازمان چندگانه‌ای مشتمل بر سپاه‌های شهرستانی و نواحی مقاومت را تعریف نمود، به گونه‌ای که برای شهرستان‌های فاقد رده زمینی نواحی مقاومت در نظر گرفته شد تا مأموریت بسیج توسط این نواحی دنبال شود و در شهرستان‌هایی که همزمان دارای رده‌های زمینی و مقاومت بودند، سپاه شهرستانی با ترکیب هر دو رده تشکیل گردید. ضمن آنکه برای پشتیبانی رزمی و عملیاتی از سپاه‌های شهرستانی لشکر عملیاتی ۲۲ بیت المقدس با استقرار ستاد آن در مرکز استان و گسترش رده‌های توپخانه، پدافند و مهندسی در سپاه‌های شهرستانی تعریف گردیده و ایجاد شد. (جزوه سازمانی، ۱۳۹۰: ۱۷)

۳-۴: گردان پیاده

اصلی‌ترین یگان رزمی سازمان رزم سپاه، گردان‌های پیاده می‌باشند که در دکترین رزم نیروی زمینی از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند.

۴-۴: استان کردستان

استان کردستان با وسعتی معادل ۲۸۲۰۳ کیلومتر مربع در غرب ایران و در مجاورت بخش شرقی کشور عراق قرار دارد. این استان که در دامنه‌ها و دشت‌های پراکنده سلسله جبال زاگرس میانی قرار گرفته است، از شمال به استان آذربایجان غربی و زنجان، از شرق به همدان و زنجان، از جنوب

به استان کرمانشاه و از غرب به کشور عراق محدود است.

استان کردستان با دارا بودن حدود ۲۲۷ کیلومتر مرز مشترک با کشور عراق (شهرستان بانه ۸۴ کیلومتر، شهرستان سقز ۳۳ کیلومتر، شهرستان مریوان ۹۴ کیلومتر، شهرستان سروآباد ۱۶ کیلومتر) و دارای ۱۴۳۸۵۴۳ نفر جمعیت بوده که از این جمعیت ۵۹/۵ درصد در نقاط شهری و ۴۰/۵ درصد در مناطق روستایی سکونت دارند. (ایرانی، ۱۳۸۹: ۴۶)

این استان دارای ۱۰ شهرستان و ۲۵ شهر، ۲۷ بخش، ۸۴ دهستان و ۱۹۰۰ روستا می‌باشد. (سالنامه آماری، ۱۳۸۶: ۱۱۴)

زبان مردم کردستان کردی و یکی از شاخه‌های زبان مادی است، این زبان شاخه‌ای از زبان‌های هندو و اروپایی بوده و دستور و زبان خاصی دارد. این زبان دارای چهار شاخه است که هر کدام با گویش‌های فرعی متعددی که دارند در بخشی از کردستان مورد استفاده قرار می‌گیرند. (زنده دل، ۱۳۷۸: ۵۳)

مردم کردستان مسلمان و بیشتر اهل تسنن و شافعی مذهب هستند و عده‌ای نیز مذهب تشیع دارند که اکثریت آن‌ها در شرق استان ساکن هستند.

(جزوه درسی، ۱۳۸۹: ۷۱)

۴-۵: گروهک‌های کردی

احزاب و گروه‌های معاند سنتی و مدرن کردستان عبارتند از:

الف) حزب دمکرات کردستان ایران شامل دو جناح:

جناح ۱: به دبیر کلی مصطفی هجری (جناح حاکم)؛

جناح ۲: به دبیر کلی خالد عزیزی.

ب) حزب کمونیست کارگری (کومله) شامل پنج شاخه:

- گروهک کومله زحمتکشان جناح حاکم؛
- گروهک کومله زحمتکشان جناح بازسازی و روشنفکری؛
- حزب کمونیست کارگری ایران شاخه کردستان (جناح حکمتیست)؛
- حزب کمونیست کارگری ایران شاخه کردستان (جناح حمید تقوایی)؛

• حزب آزاد کردستان ایران. (جزوه درسی، ۱۳۸۹: ۵۶)

ج) گروهک خبات؛

د) گروهک رزگاری (رستگاری)؛

ه) سلفیت (سلفی گری)؛

و) حزب حیات آزاد کردستان (پژاک):

((پژاک)) که از حروف اول کلمات ((پارتی ژبانی آزادی کوردستان)) گرفته شده به معنای ((حزب حیات آزاد کردستان)) بوده و در شهریور سال ۱۳۸۲ تأسیس شده است. دبیر کل آن رحمان حاجی احمدی اهل نقده و از اعضای اسبق کمیته مرکزی حزب دمکرات می‌باشد که در جریان کنگره چهارم به همراه جمعی از معترضین به رهبری غنی بلوریان از حزب دمکرات کناره گرفته و در آلمان ساکن شده بود. در کادر رهبری حزب علاوه از اکراد ایرانی تعدادی از اکراد ترکیه و سوریه نیز حضور دارند اما بدنه اصلی آن از حدود ۸۰۰ نفر کُرد ایرانی عضو ((پ.ک.ک.ک)) تشکیل یافته است که هم اکنون به بیش از هزار نفر بالغ می‌شود.

(جزوه درسی، ۱۳۸۹: ۱۷)

روش تحقیق

انجام این تحقیق به تناسب و فراخور موضوع از نوع روش تحقیق توصیفی-تحلیلی (پیمایشی) است و از منظر هدف کاربردی می‌باشد. داده‌های مورد استفاده در این تحقیق عبارتند از:

الف) در بخش مبانی نظری از مطالعه منابع علمی و مقالات، بررسی سایت‌ها و اسناد منتشر شده موجود از جمله، برآوردهای اطلاعاتی مربوط به گروهک‌های کردی و جداول مربوط به ساختار و سازمان رزمی گردان‌های پیاده سپاه بیت المقدس کردستان جمع آوری گردید.

ب) در بخش عملی یا میدانی تحقیق، داده‌ها از طریق توزیع پرسشنامه در سطح فرماندهان از فرمانده قرارگاه استانی گرفته تا فرماندهان سپاه‌های شهرستانی و گردان‌های پیاده و گروهان‌های زیر امر آنها گردآوری شد.

این تحقیق از لحاظ نوع اجرا از نوع کاربردی است که نتایج آن به طور مستقیم در نوع نگرش

فرماندهان سپاه به موضوع توان رزم و رابطه آن با شناخت نیروها از گروهک‌های کردی تأثیر گزار خواهد بود. با علم به این موضوع در طراحی و تدوین آموزش‌ها و طرح درس دوره‌های آموزشی، اعم از آموزش‌های طولی و عرضی و تداوم آموزش، باید به گونه‌ای عمل نمود که شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی افزایش یافته و به تبع آن عوامل غیر فیزیکی توان رزم آنها افزوده شود.

فرماندهان قرارگاه حمزه سیدالشهدا(ع)، قرارگاه استانی شهید شهرامفر کردستان، لشکر عملیاتی ۲۲، سپاه‌های شهرستانی، مسئولین عملیات رده‌های فوق و فرماندهان گردان‌های پیاده و گروهان‌های زیر امر آنها جامعه آماری این تحقیق را شامل می‌شوند.

تعداد کل فرماندهان قرارگاه استانی، لشکر عملیاتی ۲۲، سپاه‌های شهرستانی، مسئولین عملیات رده‌های فوق و فرماندهان گردان‌های پیاده و گروهان‌های زیر امر آنها تعداد ۱۱۰ نفر می‌باشد. برای برآورد حجم نمونه ابتدا تعداد ۱۰ نفر از فرماندهان و مسئولین به صورت تصادفی انتخاب شدند و مقدار واریانس نظرات آنها در ارتباط با موضوع برآورد گردید که برابر با $s^2 = 0/025$ می‌باشد.

اگر بخواهیم میانگین واقعی نظرات آنها را با خطای برابر $d = 0/05$ برآورد کنیم، حجم نمونه لازم براساس فرمول‌های نمونه‌گیری تصادفی ساده به صورت زیر محاسبه خواهد شد:

$$d = 0/05 \quad t = z = 1/96 \quad s^2 = 0/025$$

$$N = \frac{t^2 * s^2}{d^2} = \frac{3/841 * 0/025}{0/0025} = 38/4$$

بنابراین حجم نمونه در این تحقیق حدوداً ۳۹ نفر می‌باشد که برای اطمینان بیشتر پرسش‌نامه بین ۵۰ نفر از فرماندهان که به روش نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک از جامعه آماری مورد تحقیق انتخاب شدند، توزیع گردید.

پس از جمع‌آوری اطلاعات و داده‌های میدانی تحقیق با استفاده از ابزار پرسش‌نامه، از مجموع ۵۰ پرسش‌نامه توزیع شده، تعداد ۵۰ پرسش‌نامه به صورت کامل تکمیل و جمع‌آوری گردید. اطلاعات استخراج شده از ۵۰ پرسش‌نامه با استفاده از نرم افزار آماری Spss توسط رایانه پردازش گردید. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات پردازش شده از آمار توصیفی استفاده شده است.

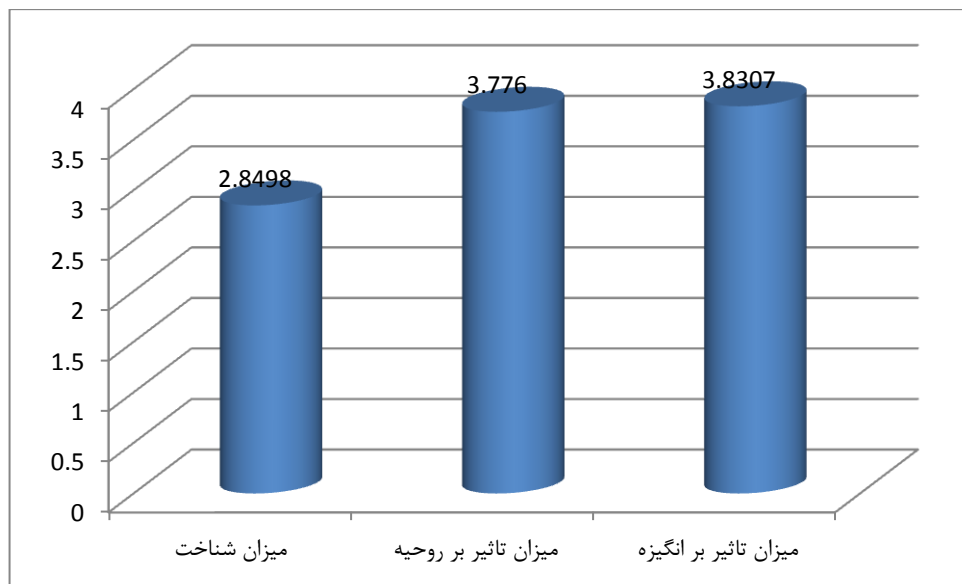
در حیطه آمار توصیفی ابتدا سؤالات پرسشنامه از طریق فراوانی و درصد پاسخ‌های ارائه شده در هریک از موضوعات به تفکیک مورد بررسی قرار گرفت و برای تبیین ضابطه هریک از پرسش‌ها از آزمون میانگین و انحراف معیار نیز استفاده شده است.

تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق

جدول شماره (۱): توصیف میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم			
مؤلفه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار
میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی	۴۸	۲/۸۴۹۸	۰/۷۵۶۳۶
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر روحیه آنها	۴۸	۳/۷۷۶۰	۰/۹۵۲۶۹
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر انگیزه آنها	۴۸	۳/۸۳۰۷	۰/۹۱۸۸۶

نتایج ارایه شده در جدول فوق توصیف کننده وضعیت متغیرهای سه گانه تحقیق، می‌باشد. میانگین ارزیابی پاسخ دهندگان از «میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی» برابر با ۲/۸۴۹ می‌باشد که از میانگین فرضی (عدد ۳) و از میانگین دو مؤلفه دیگر تحقیق پایین تر است و میانگین مؤلفه «میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر انگیزه آنها»، معادل ۳/۸۳۰ می‌باشد، که بالاتر از دو مؤلفه دیگر است.

بررسی میزان شناخت رزمندگان سپاه بیت المقدس کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم

شکل شماره (۱)

جدول شماره (۲): خلاصه آزمون تی در خصوص متغیرهای سه گانه تحقیق				
مؤلفه ها	مقدار تی	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی	۱/۳۷۶-	۴۷	۰/۱۷۵	۰/۱۵۰۱۷-
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر روحیه آنها	۵/۶۴۴	۴۷	۰/۰۰۰	۰/۷۷۶۰۴
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر انگیزه آنها	۶/۲۶۴	۴۷	۰/۰۰۰	۰/۸۳۰۷۳

نتایج حاصل از آزمون t تک نمونه‌ای برای بررسی میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم نشان می‌دهد که سطح معناداری و مقدار آزمون t برای متغیر «میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از

گروهک‌های کردی» برابر با $(p=0/175)$ $t = -1/376$ می‌باشد که بر نتایج فوق میزان شناخت در سطح ۹۵ درصد اطمینان معنادار نیست، بدین معنا که نمی‌توان گفت این میزان شناخت بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم تأثیر گذار است،

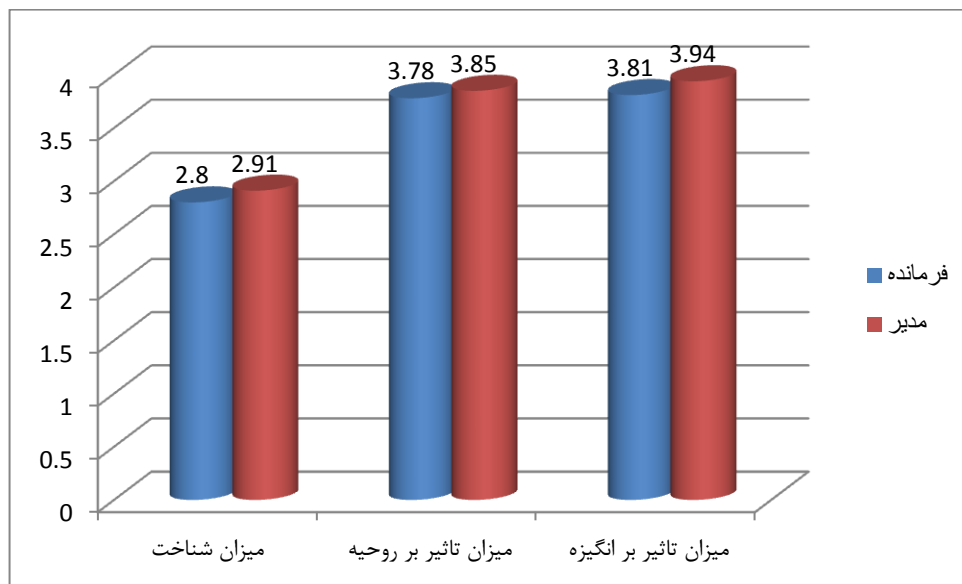
سطح معناداری و مقدار آزمون t برای متغیر «میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر روحیه آنها» برابر با $(p=0/000)$ $t = 5/644$ و برای متغیر «میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر انگیزه آنها»، معادل $(p=0/000)$ $t = 6/264$ می‌باشد که در هر دو متغیر در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنادار می‌باشد و بنابر این می‌توان گفت که براساس ارزیابی پاسخ دهندگان هر چقدر میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی بالاتر باشد تأثیر بیشتری بر روحیه و انگیزه آنها خواهد داشت.

جدول شماره (۳): خلاصه آزمون t در باره مؤلفه‌های سه گانه تحقیق به تفکیک نوع مسئولیت				
مؤلفه‌ها	مسئولیت	تعداد	میانگین	انحراف معیار
میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی	فرمانده	۲۵	۲/۸۰۰۰	۰/۷۱۹۶۸
	مدیر	۱۹	۲/۹۱۰۱	۰/۸۸۵۲۲
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر انگیزه آنها	فرمانده	۲۴	۳/۷۸۳۰	۰/۹۷۰۱۱
	مدیر	۲۰	۳/۸۵۰۰	۰/۸۶۴۹۱
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر روحیه آنها	فرمانده	۲۵	۳/۸۱۶۷	۰/۹۷۶۲۱
	مدیر	۲۰	۳/۹۴۷۹	۰/۷۱۳۲۷

نتایج ارایه شده در جدول فوق توصیف کننده مؤلفه‌های سه گانه تحقیق به تفکیک نوع مسئولیت می‌باشد.

ارزیابی به عمل آمده به تفکیک دو گروه فرماندهان و مدیران نشان می‌دهد که در هر سه مؤلفه تحقیق میانگین گروه مدیران کمی بالاتر از گروه فرماندهان می‌باشد.

بررسی میزان شناخت رزمندگان سپاه بیت المقدس کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم

شکل شماره (۲)

جدول شماره (۴) : خلاصه آزمون t در باره مؤلفه‌های سه گانه تحقیق به تفکیک نوع مسئولیت

مؤلفه‌ها	مقدار t	درجه آزادی	سطح معناداری
میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی	۰/۴۵۵-	۴۲	۰/۶۵۱
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر روحیه آنها	۰/۲۴۰-	۴۲	۰/۸۱۲
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی بر انگیزه آنها	۰/۵۰۳-	۴۳	۰/۶۱۸

مقایسه نظرات دو گروه پاسخ دهندگانی که فرمانده و پاسخ دهندگانی که مدیر می‌باشند، در خصوص مؤلفه‌های سه گانه تحقیق از طریق آزمون مقایسه میانگین‌های مستقل t نشان می‌دهد که

بین نظرات دو گروه در خصوص هر سه مؤلفه در سطح اطمینان ۹۵ درصد تفاوت معناداری وجود ندارد و بنابراین می‌توان گفت بین نظرات دو گروه درباره میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم تفاوت قابل توجهی نیست.

جدول شماره (۵): آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه

اعتبار آماری	
تعداد پرسش‌ها	آلفای کرونباخ
۷۲	۰/۹۷۵

جدول شماره (۶): آلفای کرونباخ برای سؤالات مربوط به شناخت

اعتبار آماری	
تعداد پرسش‌ها	آلفای کرونباخ
۲۴	۰/۹۶۹

جدول شماره (۷): آلفای کرونباخ برای سؤالات مربوط به روحیه

اعتبار آماری	
تعداد پرسش‌ها	آلفای کرونباخ
۲۴	۰/۹۸۵

جدول شماره (۸): آلفای کرونباخ برای سؤالات مربوط به انگیزه

اعتبار آماری	
تعداد پرسش‌ها	آلفای کرونباخ
۲۴	۰/۹۸۶

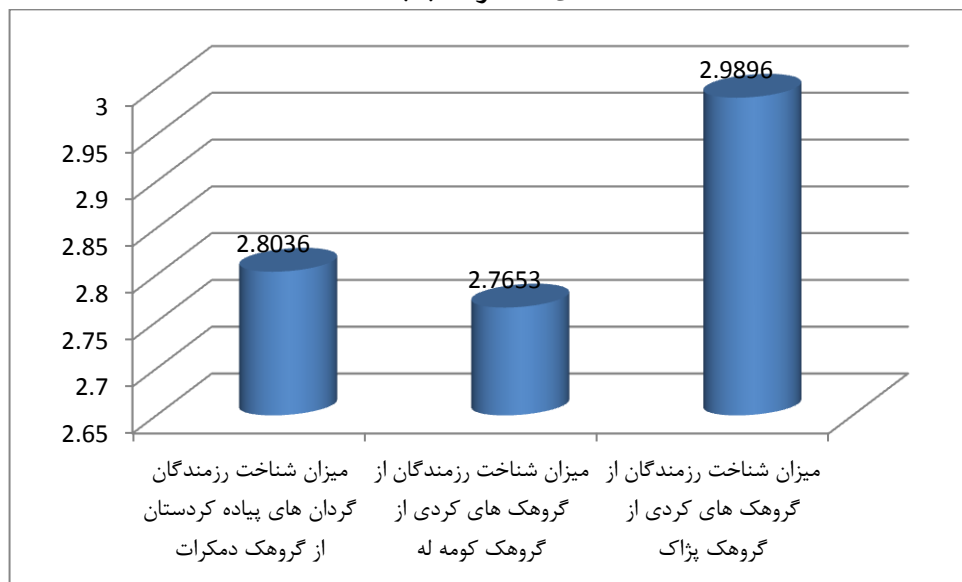
جدول شماره (۹): توصیف وضعیت میزان شناخت از گروهک‌های سه گانه کردی			
مؤلفه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف معیار

بررسی میزان شناخت رزمندگان سپاه بیت المقدس کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم

۰/۷۴۰۸۳	۲/۸۰۳۶	۴۹	میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک دمکرات
۰/۷۶۱۴۷	۲/۷۶۵۳	۴۹	میزان شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی از گروهک کومه له
۰/۸۷۸۱۶	۲/۹۸۹۶	۴۸	میزان شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی از گروهک پژاک

نتایج ارایه شده در جدول فوق توصیف کننده وضعیت میزان شناخت از گروهک‌های سه گانه کردی، می باشد. میانگین ارزیابی پاسخ دهندگان از «میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک پژاک» برابر با ۲/۹۸۹۶ می باشد که از میانگین فرضی (عدد ۳)، کمی پایین تر است، اما این میزان شناخت از دو گروهک دمکرات و کومه له بالاتر است، میانگین میزان شناخت از گروهک دمکرات، معادل ۲/۸۰۳، و از گروهک کومه له برابر با ۲/۷۶۵ می باشد.

شکل شماره (۳)

جدول شماره (۱۰) : خلاصه آزمون تی در خصوص میزان شناخت از گروهک‌های کردی				
تفاوت میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	مقدار تی	
۰/۱۹۶۴۳-	۰/۰۷۰	۴۸	۱/۸۵۶-	میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک دمکرات
۰/۲۳۴۶۹-	۰/۳۶۰	۴۸	۲/۱۵۷-	میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی از گروهک کومه له
۰/۰۱۰۴۲-	۰/۹۳۵	۴۷	۰/۰۸۲-	میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک‌های کردی از گروهک پژاک

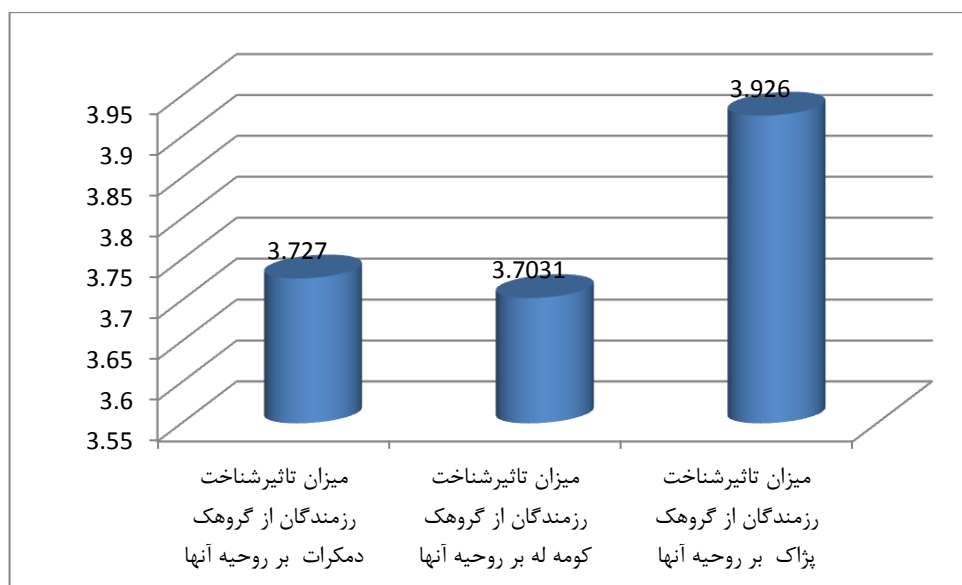
نتایج حاصل از آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های کردی نشان می‌دهد که سطح معناداری و مقدار آزمون t برای متغیر میزان شناخت از گروهک کومه له برابر با $(p=۰/۳۶)$ $t=-۲/۱۵۷$ می‌باشد که در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار است، بدین معنا که این میزان شناخت کم‌تر از حد متوسط می‌باشد میزان

بررسی میزان شناخت رزمندگان سپاه بیت المقدس کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم

شناخت از دو گروهک دیگر (دمکرات و پژاک) در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار نمی باشد و بنا بر این نمی توان گفت این میزان شناخت بطور معنادار کم تر از حد متوسط است.

جدول شماره (۱۱): توصیف وضعیت میزان تأثیرشناخت رزمندگان از سه گروهک دمکرات، کومه له و پژاک بر روحیه آنها			
انحراف معیار	میانگین	N	
۰/۹۶۵۱۱	۳/۷۲۷۰	۴۹	میزان تأثیرشناخت رزمندگان از گروهک دمکرات بر روحیه آنها
۰/۹۸۷۸۳	۳/۷۰۳۱	۴۸	میزان تأثیرشناخت رزمندگان از گروهک کومه له بر روحیه آنها
۰/۹۳۱۲۰	۳/۹۲۶۰	۴۹	میزان تأثیرشناخت رزمندگان از گروهک پژاک بر روحیه آنها

نتایج ارایه شده در جدول فوق توصیف کننده وضعیت میزان تأثیرشناخت رزمندگان از سه گروهک دمکرات، کومه له و پژاک بر روحیه آنها، می باشد. میانگین ارزیابی پاسخی دهندگان از «میزان تأثیر شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک پژاک بر روحیه آنها» برابر با ۳/۹۲۶ می باشد که از میانگین فرضی (عدد ۳)، و از میانگین دو گروهک دمکرات و کومه له بالاتر است، میانگین میزان تأثیرشناخت رزمندگان بر روحیه آنها از گروهک دمکرات، معادل ۳/۷۲۷، و از گروهک کومه له برابر با ۳/۷۰۳ می باشد.

شکل شماره (۴)

جدول شماره (۱۲): خلاصه آزمون تی در خصوص میزان تأثیرشناخت رزمندگان از سه گروهک دمکرات، کومه له و پژاک بر روحیه آنها

مؤلفه ها	مقدار تی	درجه آزادی	سطح معناداری	تفاوت میانگین
میزان تأثیرشناخت رزمندگان از گروهک دمکرات بر روحیه آنها	۵/۲۷۳	۴۸	./۰۰۰	۰/۷۲۷۰۴
میزان تأثیرشناخت رزمندگان از گروهک کومه له بر روحیه آنها	۴/۹۳۱	۴۷	./۰۰۰	۰/۷۰۳۱۳
میزان تأثیرشناخت رزمندگان از گروهک پژاک بر روحیه آنها	۶/۹۶۱	۴۸	./۰۰۰	۰/۹۲۶۰۲

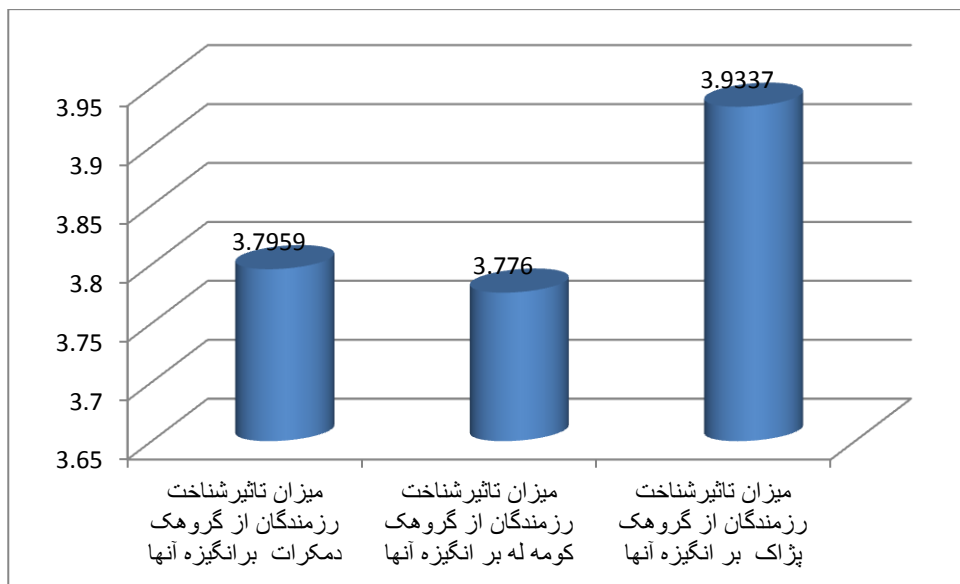
نتایج حاصل از آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان تأثیرشناخت رزمندگان از سه گروهک دمکرات، کومه له و پژاک بر روحیه آنها نشان می‌دهد که سطح معناداری و مقدار

بررسی میزان شناخت رزمندگان سپاه بیت المقدس کردستان از گروهک‌های کردی و تأثیر آن بر عوامل غیر فیزیکی توان رزم

آزمون t برای تمامی موارد در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنادار است ($p=۰,۰۰۰$)، و بنا بر نتایج فوق می‌توان گفت براساس ارزیابی پاسخ دهندگان میزان تأثیر شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های دمکرات، کومه له و پژاک بالاتر از حد متوسط بر روحیه آنها تأثیر گذار است.

جدول شماره (۱۳): توصیف وضعیت میزان تأثیر شناخت رزمندگان از سه گروهک دمکرات، کومه له و پژاک بر انگیزه آنها			
انحراف معیار	میانگین	N	
۰/۹۲۰۹۳	۳/۷۹۵۹	۴۹	میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک دمکرات بر انگیزه آنها
۰/۹۳۳۹۸	۳/۷۷۶۰	۴۸	میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک کومه له بر انگیزه آنها
۰/۹۲۰۷۲	۳/۹۳۳۷	۴۹	میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک پژاک بر انگیزه آنها

نتایج ارایه شده در جدول فوق توصیف کننده وضعیت میزان تأثیر شناخت رزمندگان از سه گروهک دمکرات، کومه له و پژاک بر انگیزه آنها می‌باشد. میانگین ارزیابی پاسخ دهندگان از «میزان شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک پژاک بر انگیزه آنها» برابر با ۳/۹۳۳ می‌باشد که از میانگین فرضی (عدد ۳)، و از میانگین دو گروهک دمکرات و کومه له بالاتر است، میانگین میزان تأثیر شناخت رزمندگان بر انگیزه آنها از گروهک دمکرات، معادل ۳/۷۹۵ و از گروهک کومه له برابر با ۳/۷۷۶ می‌باشد.

شکل شماره (۵)

جدول شماره (۱۴): خلاصه آزمون t در خصوص میزان تأثیر شناخت رزمندگان از سه گروهک دمکرات، کومه له و پژاک بر انگیزه آنها

مؤلفه ها	مقدار تی	درجه آزادی	سطح معنای	تفاوت میانگین
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک دمکرات بر انگیزه آنها	۶/۰۵۰	۴۸	۰/۰۰۰	۰/۷۹۵۹۲
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک کومه له بر انگیزه آنها	۵/۷۵۷	۴۷	۰/۰۰۰	۰/۷۷۶۰۴
میزان تأثیر شناخت رزمندگان از گروهک پژاک بر انگیزه آنها	۷/۰۹۸	۴۸	۰/۰۰۰	۰/۹۳۳۶۷

نتایج حاصل از آزمون تی تک نمونه‌ای برای بررسی میزان تأثیر شناخت رزمندگان از سه گروهک دمکرات، کومه له و پژاک بر انگیزه آنها نشان می‌دهد که سطح معناداری و مقدار آزمون

t برای تمامی موارد در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنادار است ($p=0/000$)، و بنا بر نتایج فوق می‌توان گفت براساس ارزیابی پاسخ دهندگان میزان تأثیر شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان از گروهک‌های دمکرات، کومه و پژاک بالاتر از حد متوسط بر انگیزه آنها تأثیر گذار است.

۷- جمع‌بندی

- عوامل غیر فیزیکی توان رزم و به‌ویژه دو عامل روحیه و انگیزه نقش غیرقابل انکاری در کارآیی رزمی یک یگان دارند. این عوامل خود متأثر از عوامل دیگری بوده و به فراخور شرایط افزایش و کاهش می‌یابند. شناخت از دشمن پیش رو یکی از عوامل مهم مؤثر بر عوامل غیرفیزیکی توان رزم است که تعمیق این شناخت باعث بالا بردن روحیه و انگیزه رزمندگان شده و شناخت سطحی یا فقدان شناخت درست از دشمن، موجب افت روحیه و انگیزه رزمندگان خواهد شد.
- رزمندگان شاغل در گردان‌های پیاده کردستان از دیرباز در خط مقدم مقابله با گروهک‌های کردی قرار داشته‌اند و چون گروهک‌ها با راهبری نظام سلطه از تاکتیک‌های پیچیده عملیات روانی استفاده کرده و با بهره‌گیری از شبکه‌های متعدد ماهواره‌ای و تبلیغات گسترده محیطی سعی در پوشاندن چهره واقعی خود دارند و جنایات خود را در لفافه عناوین پان کردیستی چون حقوق خلق کرد، کردستان بزرگ و غیره مخفی می‌سازند، بنابراین شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده سپاه بیت المقدس در حد متوسطی قرار دارد. این امر قطعاً بر شایستگی رزمی و عملکرد آنها تأثیر نامطلوبی خواهد داشت و در مواجهه با گروهک‌ها آنها را با فقدان توجیه منطقی برای مبارزه روبرو خواهد ساخت.
- بر اساس یافته‌های تحقیق، شناخت رزمندگان گردان‌های پیاده سپاه بیت المقدس از گروهک‌ها در حد متوسط است. از گروهک پژاک شناخت نسبتاً بیشتری وجود دارد و این امر ناشی از وسعت حضور این گروهک در سطح میدانی و در فضای رسانه‌ای است،

اما از گروهک دمکرات و به نسبت بازهم کم تر از کومه له شناخت کمی وجود دارد. گروهک‌های سنتی کومه له و دمکرات پس از آنکه در دهه شصت ضربات سنگینی را از رزمندگان سپاه دریافت کردند، سازمان و استعداد خود را از نظر عدّه و عُده از دست دادند و هم اکنون به نسبت پژاک حضور بسیار کم تری در بُعد میدانی و فضای رسانه‌ای کردستان دارند.

- یافته‌های این تحقیق اثبات نمودند که میزان شناخت از گروهک‌های کردی تأثیر عمیقی بر روحیه و انگیزه رزمندگان گردان‌های پیاده کردستان دارند. بنابراین یک راه عملی برای افزایش توان رزم گردان‌های پیاده افزایش شناخت آنها از گروهک‌های کردی است.

کتابنامه

منابع فارسی:

۱. استانداری کردستان سازمان مدیریت و برنامه ریزی، سال نامه‌های آماری سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶.
۲. ایرانی، جمال و دیگران (۱۳۸۹)، استان شناسی کردستان، وزارت آموزش و پرورش، تهران.
۳. دانشکده دافوس سپاه، جزوه توان رزم، ۱۳۷۲.
۴. زنده دل حسن و دست یاران (۱۳۷۸)، مجموعه جامع ایران گردی، استان کردستان، تهران، نشر ایران گردان.
۵. معاونت اطلاعات قرارگاه شهید شهرامفر، جزوه بررسی استان کردستان، ۱۳۸۹.
۶. معاونت اطلاعات قرارگاه حمزه سیدالشهدا علیه السلام، جزوه آشنایی با گروهک‌های کردی، ۱۳۸۹.